

Bilaga 2: Redovisning av mål och delmål i Agenda 2030 som Havs- och vattenmyndigheten har störst inverkan på

Mål och delmål	Stor inverkan nationellt ja/nej	Verksamhet inom Havs- och vattenmyndigheten som avses. Bedöms den vara tillräcklig ja/nej	Stor inverkan internationellt ja/nej	Verksamhet inom Havs- och vattenmyndigheten som avses. Bedöms den vara tillräcklig ja/nej
<p>6. Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla</p>	<p>Ja</p>	<p>HaV ansvarar för framtagande av föreskrifter och vägledning enligt vattenförvaltningsförordningen, till exempel hur miljö kvalitetsnormer skall bestämmas för ytvatten. Arbetet främjar kvalitet och tillgång till vatten genom att skapa en långsiktigt hållbar förvaltning av våra vattenresurser. Vi deltar även i det EU-gemensamma CIS-arbetet för vattendirektivet, där vägledningar tas fram för hantering av fysisk påverkan och återanvändning av vatten och vattenkvantitet, samt förslag tas fram till reglering av nya prioriterade ämnen.</p> <p>HaV har ansvar för tillsynsvägledning kring små avlopp, vattenskyddsområden och grundvatten och företräder staten när det gäller allmänna intressen och miljöintressen i miljöbalksprövningar i mark- och miljödomstolarna. Vi arbetar även med tillsyn och prövning.</p> <p>HaV:s åtgärdsanslag för havs- och vattenmiljö bidrar till miljöförbättrande åtgärder i sjöar och vattendrag.</p> <p>HaV leder arbetet i HELCOM gruppen PRESSURE med teknisk utveckling och åtgärder för reningsverk (släckning av hotspots).</p>	<p>Ja</p>	<p>HaV stödjer regeringskansliet i flera internationella processer med bäring på sötvattenfrågor, vilket inkluderar att förse regeringskansliet med underlag, delta i arbetsgrupper och vid förhandlingar. Dessa processer inkluderar globala konventioner och organisationer som UNECE, OECD, FAO, CBD och Ramsar. De beslut och rekommendationer som fattas inom konventionerna ska implementeras i alla partsländer.</p> <p>HaV samarbetar med av Sverige utpekade strategiskt viktiga länder, bland annat Brasilien, Kina och Sydafrika inom områdena miljö och klimat med fokus på vattenkraft och integrerad vattenförvaltning.</p> <p>Det ligger inom HaV:s ordinarie uppdrag att verka för Politiken för Global Utveckling (PGU) inom myndighetens verksamhetsområde. Det innebär att åtgärder och beslut som fattas ska bidra till en rättvis och hållbar global utveckling och mänskliga rättigheter, i synnerhet fattiga människors rättigheter.</p> <p>HaV samarbetar med Sida i såväl regionalt stöd och</p>

		(HaV, SGU, NV, kammarkollegiet, MSB, länsstyrelserna, kommunerna och mark- och miljödomstolarna har ansvar för en hållbar förvaltning av vatten enligt miljöbalken, medan kommunerna har ansvar för vatten- och avloppsförsörjningen).		genom ett så kallat Globalt Program. Vi utgör expertstöd för Sida i sötvattenrelaterade regionala insatser och program som Sida stödjer med biståndsmedel. Vidare arbetar HaV inom Globala programmet med utökade insatser i sötvattenrelaterade, globala policyprocesser för att bidra till en hållbar utveckling för utvecklingsländerna.
6.1 Senast 2030 uppnå allmän och rättvis tillgång till säkert och ekonomiskt överkomligt dricksvatten för alla.	Ja	<p>HaV ansvarar för framtagande av föreskrifter och vägledning enligt vattenförvaltningsförordningen, till exempel hur miljö kvalitetsnormer skall fastställas för skyddade områden. Arbetet främjar kvalitet och tillgång till vatten genom att skapa en långsiktigt hållbar förvaltning av våra vattenresurser. HaV deltar även i det EU-gemensamma CIS-arbetet för vattendirektivet, där lagförslag nu tas fram om kvalitetskrav på återanvändning av vatten.</p> <p>HaV företräder staten när det gäller allmänna intressen och miljöintressen samt ansvarar för tillsynsvägledning kring små avlopp, vattenskyddsområden och grundvatten.</p> <p>HaV ger vägledning och tillsynsvägledning om vattenskyddsområden som inrättas med stöd av miljöbalken. Framst gäller det dricksvattenförekomster som används i kommunernas vattenförsörjningssystem eller i andra större sammanhang (mer än 10 kubikmeter/dag eller dricksvatten för fler än 50 personer). HaV ger även vägledning om bekämpningsmedel i dricksvatten.</p>	Nej	

		(Kommunerna har ansvar inom sammanhållen bebyggelse, i övrigt är det enskilt ansvar)		
<p>6.3 Till 2030 förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material, halvera andelen obehandlat avloppsvatten och väsentligt öka återvinningen och en säker återanvändning globalt.</p>	Ja	<p>HaV arbetar med reglering av påverkan på vatten, bland annat med försurning och övergödning, fysisk påverkan samt farliga ämnen.</p> <p>HaV meddelar föreskrifter för genomförande av vattenförvaltningsförordningen, till exempel hur MKN för ekologisk och kemisk status ska fastställas för ytvatten. Vi företräder också staten när det gäller allmänna intressen och miljöintressen i miljöbalksprövningar i mark- och miljödomstolarna. Till exempel när det gäller verksamheter som leder till övergödning och försurning eller påverkan av miljöfarlig verksamhet inkl. utsläpp av farliga ämnen.</p> <p>HaV deltar i det EU-gemensamma CIS-arbetet för vattendirektivet där det nu tas fram lagförslag på kvalitetskrav om återanvändning av vatten samt vägledning/reglering av kemikalier.</p> <p>HaV medverkar särskilt i tillståndsprövningar av principiellt viktig karaktär, såsom vattenverksamhet, kraftverk, gruvor, muddringsföretag, dumpningsföretag och byggande av hamnar. Våra föreskrifter används som utgångspunkt vid miljöprövningar för vilka utsläpp som kan tillåtas till en recipient.</p> <p>HaV har ansvar för tillsynsvägledning i frågor om vattenverksamhet, enskilda avlopp, fiske och vattenbruk, miljö kvalitetsnormer inom vårt ansvarsområde, vattenskyddsområden, skydd av grundvatten och</p>	Ja	<p>Inom bl.a. UNECE, CBD, UNCLOS och UNEP pågår arbete för att minska tillförseln av landbaserade föroreningar inklusive marint skräp. HaV utgör expertstöd och deltar i arbetsgrupper och förhandlingar kopplat till dessa konventioner och organisationer.</p>

		<p>dumpning av avfall.</p> <p>HaV ansvarar för samordning och utformning av det regionala arbetet som genomförs av de regionala havsmiljökonventioner som finns i närliggande hav. OSPAR och HELCOM har en avrinningsansats, sätter upp mål och ger ut rekommendationer för minskning av föroreningar inklusive utsläpp av farliga ämnen. Inom ramen för HELCOM och Östersjösamarbetet medverkar HaV perifert i beslut kring etablering av reningsverk i Ryssland och Polen.</p> <p>HaV:s åtgärdsanslag används bland annat för åtgärder mot övergödning och miljöfarliga ämnen samt för att testa ny kunskap genom att stödja pilotprojekt, som rening av läkemedelsrester från vatten. Även effektuppföljning av åtgärder ingår.</p> <p>(Kommunerna, länsstyrelserna och flera nationella myndigheter har ansvar enligt miljöbalken).</p>		
<p>6.5 Senast 2030 genomföra en integrerad förvaltning av vattenresurser på alla nivåer, när så är lämpligt genom gränsöverskridande samarbete.</p>	Ja	<p>HaV är samlande i vattenmiljöarbetet genom att samordna vattenmyndigheterna för genomförande av vattenförvaltningsförordningen. Syftet med arbetet är bland annat att genomföra en integrerad förvaltning av vatten. Arbetet främjar kvalitet och tillgång till vatten genom att skapa en långsiktigt hållbar förvaltning av våra vattenresurser. Det finns en kommission för Torne älv där vattenförvaltningen sker gemensamt över nationsgränserna.</p> <p>Inom HELCOM och OSPAR bistår HaV arbetet med att integrera statusbedömningar och mål om</p>	Ja	<p>Inom UNECE finns en särskild arbetsgrupp för integrerad vattenförvaltning (WG-IWRM) i vilken HaV deltar. Arbetsgruppens uppgift är att hålla samman genomförandet av konventionens arbetsprogram, vilket bland annat prioriterar nexusarbetet (water-food-energy-ecosystems).</p>

		gränsöverskridande föroreningars närsaltsbelastning via flodsystem. (HaV, SGU, NV, kammarkollegiet, MSB, länsstyrelserna, kommunerna och mark- och miljödomstolarna har ansvar enligt miljöbalken)		
6.6 Senast 2020 skydda och återställa de vattenrelaterade ekosystemen, däribland berg, skogar, våtmarker, floder, akviferer och sjöar.	Ja	<p>HaV meddelar föreskrifter och vägledning som gäller vattenförvaltning, bland annat när det gäller skydd av vattenmiljöer och vägledning för återställning. Vi deltar även i det EU-gemensamma CIS-arbetet för vattendirektivet, där en vägledning för ”Natural Water retention measures” tas fram.</p> <p>HaV har också ansvar för tillsynsvägledning kring små avlopp, vattenskyddsområden och grundvatten och företräder staten när det gäller allmänna intressen och miljöintressen i miljöbalksprövningar i mark- och miljödomstolarna. Vi arbetar också med tillsyn och prövning.</p> <p>HaV:s åtgärdsanslag för havs- och vattenmiljö bidrar till miljöförbättrande åtgärder i sjöar och vattendrag. HaV:s åtgärdsarbete och åtgärdsanslag inkluderar bevarande och skydd av vattenmiljöer, biologisk återställning samt andra miljöförbättrande åtgärder i sjöar och vattendrag. Åtgärdsarbetet omfattar även förvaltning av fisk och skaldjur i allmänt vatten i de fem stora sjöarna och i vattendrag upp till första definitiva vandringshindret.</p> <p>(HaV, NV och länsstyrelserna har huvudansvar för genomförandet av skydd och återställning av vattenrelaterade ekosystem.)</p>	Ja	<p>RAMSAR och UNECE är relevanta konventioner för skydd och återställning av vattenrelaterade ekosystem. HaV deltar i arbetsgrupper och förhandlingar. Vidare ansvarar HaV för finansiering av Sveriges deltagande i arbetsgruppen för sötvattensövervakning i Arktis (CAFF).</p> <p>HaV arbetar med frågan om ekologiskt hållbar vattenkraft och effekter på ekosystemen såväl inom ramen för Globala programmet som inom våra bilaterala samarbeten, särskilt Brasilien, genom dialog och deltagande vid möten och förhandlingar. Inom CEWP (China Europe Water Plattform), vilket HaV har ett regeringsuppdrag att samordna svenska insatser för, återfinns s.k. co-lead programs kring vattenkraft. Inom samma plattform har Sverige tagit lead för det program som rör livsmedel-energi-vatten-nexus.</p>

<p>6.b Stödja och stärka lokalsamhällenas deltagande i arbetet med att förbättra vatten- och sanitetshanteringen.</p>	<p>Ja</p>	<p>HaV har ansvar för tillsynsvägledning kring små avlopp, vattenskyddsområden och grundvatten. När det gäller havs- och vattenreglering har HaV ansvar för vägledning för lokalt deltagande.</p> <p>HaV:s åtgärdsanslag används för att genomföra miljöförbättrande åtgärder exempelvis genom att stödja lokalt deltagande.</p> <p>(Kommunerna har huvudansvar för vatten- och avloppsförsörjning).</p>	<p>Nej</p>	
<p>14. Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling</p>	<p>Ja</p>	<p>HaV ansvarar för genomförandet och samordningen av arbetet med havsförvaltningsförordningen i Sverige för att uppfylla EU:s havsmiljödirektiv. Syftet är att upprätthålla eller nå en god miljöstatus på regional nivå i havsmiljön. Vi tar fram föreskrifter, bedömningar, åtgärdsprogram, miljöövervakning, rapporterar arbetet till EU och genomför åtgärder för att främja havsmiljön.</p> <p>HaV meddelar också föreskrifter för genomförande av vattenförvaltningsförordningen, till exempel hur miljö kvalitetsnormer ska fastställas för ekologisk och kemisk status för ytvatten (vilket inkluderar kustvatten). Arbetet främjar kvalitet och tillgång till vatten genom att skapa en långsiktigt hållbar förvaltning av våra vattenresurser.</p> <p>Havs- och vattenmyndigheten är ansvarig myndighet för Sveriges deltagande i OSPAR¹. Vårt arbete inom</p>	<p>Ja</p>	<p>HaV stödjer regeringskansliet i flera internationella processer med bäring på havsrelaterade frågor och EU:s fiskeripolitik, vilket inkluderar att förse regeringskansliet med underlag, delta i arbetsgrupper och vid förhandlingar. Dessa processer inkluderar EU:s interna fiskeripolitik med hänsyn till nationella prioriteringar samt globala organisationer och konventioner som FAO, CBD, UNCLOS, UNEP, Bonn och CITES liksom EU:s externa fiskeripolitik och Arktiska rådet. De beslut och rekommendationer som fattas inom konventionerna ska implementeras i alla partsländer.</p> <p>HaV samarbetar med av Sverige utpekade strategiskt viktiga länder, bland annat Brasilien och Sydafrika inom områdena miljö och klimat med fokus på havsplanering och marin</p>

¹ Konventionen för skydd av den marina miljön i Nordostatlanten

	<p>OSPAR medverkar till regional samordning av genomförande av EU:s havsmiljödirektiv och till att främja möjligheterna att minska övergödning, dumpning, farligt avfall, främmande arter, bevarande av biologisk mångfald och ekosystemtjänster samt inrättande av områdesskydd. Här arbetar vi framför allt med biologisk mångfald och marint skräp, ett arbete som prioriterats för Västerhavet. Kumulativa effekter och undervattensljud har tillkommit på senare tid. Påverkan sker genom rekommendationer, överenskommelser och beslut som sedan genomförs i svensk lagstiftning.</p> <p>HaV deltar i flera arbetsgrupper inom HELCOM². Insatserna inkluderar regionala strategier och handlingsprogram samt beslut i form av policys och avsiktsförklaringar. Arbetet handlar om övergödning, spridning av miljöfarliga ämnen, maritimt samarbete och skydd och bevarande av den biologiska mångfalden i havet. Påverkan sker genom rekommendationer och överenskommelser som sedan genomförs i svensk lagstiftning.</p> <p>HaV samordnar arbetet med ett samlat svenskt genomförande av EU:s fiskeripolitik, och verkar även på andra sätt för en hållbar förvaltning av fiskresurserna inom ramen för ekosystemansatsen. Vi arbetar bland annat med tillträdesfrågor, reglering och fiskerikontroll.</p> <p>HaV genomför havsplanering där intressen analyseras</p>	<p>miljöövervakning.</p> <p>Det ligger inom HaV:s ordinarie uppdrag att verka för Politiken för Global Utveckling (PGU) inom myndighetens verksamhetsområde. Det innebär att åtgärder och beslut som fattas ska bidra till en rättvis och hållbar global utveckling och mänskliga rättigheter, i synnerhet fattiga människors rättigheter.</p> <p>HaV samarbetar med Sida i såväl regionalt stöd som genom det Globala programmet. Vi utgör expertstöd för Sida i havsrelaterade regionala insatser och program som Sida stödjer med biståndsmedel. Vi arbetar inom Globala programmet med utökade insatser i havsförvaltningsrelaterade globala policyprocesser för att bidra till en hållbar utveckling för utvecklingsländerna.</p>
--	---	--

² Konvention om skydd av Östersjöområdets marina miljö

		<p>och vägs mot varandra så att det framgår vilket av dem som ska prioriteras. Planeringen utgör ett verktyg för havens långsiktiga förvaltning och utveckling i syfte att bidra till en långsiktigt hållbar utveckling.</p> <p>HaV företräder staten när det gäller allmänna intressen och miljöintressen i miljöbalksprövningar i mark- och miljödomstolarna.</p> <p>HaV:s åtgärdsanslag för havs- och vattenmiljö används för att genomföra miljöförbättrande åtgärder i hav, sjöar och vattendrag.</p> <p>(HaV, NV, länsstyrelserna, kommunerna och mark- och miljödomstolarna har ansvar enligt miljöbalken. SJV har ansvar för främjande av fiske.)</p>		
<p>14.1 Till 2025 förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet, i synnerhet från landbaserad verksamhet, inklusive marint skräp och tillförsel av näringsämnen.</p>	Ja	<p>HaV ansvarar för samordningen och genomförandet av havsförvaltningsförordningen i Sverige, med syfte att upprätthålla eller nå en god miljöstatus på regional nivå i havsmiljön. Vi meddelar föreskrifter som gäller havsmiljöförvaltning om god miljöstatus och miljö kvalitetsnormer med indikatorer för Nordsjön och Östersjön. Vi arbetar bland annat med övergödning och farliga ämnen; tar fram bedömningar, åtgärdsprogram, och program för miljöövervakning. Vårt åtgärdsprogram för havsmiljön innehåller åtgärder riktade till flera myndigheter, om bland annat farliga ämnen, marint skräp och övergödning i havsmiljön.</p> <p>Dessa frågor samordnas även regionalt inom ramen för OSPAR och HELCOM. I dessa har HaV varit ledande i utformning av regionala aktionsplaner för marint skräp och uppföljning av tillförsel av näringsämnen.</p>	Ja	<p>Inom bl.a. UNECE, CBD, UNCLOS, UNEP och Arktiska rådet pågår arbete för att minska tillförseln av landbaserade föroreningar inklusive marint skräp. HaV utgör expertstöd och deltar i arbetsgrupper och förhandlingar kopplat till dessa konventioner och organisationer.</p> <p>Inom ramen för samarbetet med Sydafrika och Vietnam fokuserar HaV på dialog kring samlad förvaltning från källa till hav. Inom Globala programmet genomförs kommunikationsinsatser och påverkansarbete i relevanta fora och globala policyprocesser, för att minska marint skräp som påverkar utvecklingsländernas möjligheter till livsmedelsförsörjning och ekonomisk tillväxt negativt.</p>

		<p>HaV är ansvarig myndighet för Sveriges deltagande i OSPAR³. Vårt arbete medverkar till regional samordning och till minskade problem med övergödning, dumpning och farligt avfall. Vårt arbete är i hög grad inriktat mot marint skräp. Påverkan sker främst genom rekommendationer, överenskommelser, men även beslut som implementeras i svensk lag.</p> <p>HaV deltar i flera arbetsgrupper inom HELCOM⁴. Insatserna inkluderar regionala strategier och aktionsprogram samt beslut i form av policys och avsiktsförklaringar. Arbetet handlar bland annat om övergödning och spridning av miljöfarliga ämnen.</p> <p>HaV meddelar föreskrifter för genomförande av vattenförvaltningsförordningen. Till exempel hur miljö kvalitetsnormer för ekologisk och kemisk status ska fastställas för ytvatten, inklusive bedömningsgrunder för näringsämnen. I vattenförvaltningens nu gällande åtgärdsprogram ska vi utveckla föreskrifter/styrmedel så att utsläppen av kväve och fosfor från avloppsreningsverk reduceras till de vattenförekomster som inte når eller riskerar att inte en god ekologisk status på grund av övergödning.</p> <p>HaV företräder staten när det gäller allmänna intressen och miljöintressen som påverkar vattenmiljön negativt.</p>	<p>OSPAR-konventionen sträcker sig ut i områden utanför nationell jurisdiktion och Arktis. HaV har varit aktiv i utformandet av OSPAR:s verksamhet för skydd av biologisk mångfald på internationellt vatten. Vi har även varit verksamma i att stärka samarbetet mellan OSPAR och organisationer för regional förvaltning av fiske med fokus på NEAFC och NASCO.</p>
--	--	--	---

³ Konventionen för skydd av den marina miljön i Nordostatlanten

⁴ Konvention om skydd av Östersjöområdets marina miljö

		<p>Till exempel verksamheter som leder till övergödning eller påverkan av miljöfarlig verksamhet, inklusive utsläpp av farliga ämnen. Vi medverkar särskilt i tillståndsprövningar av principiellt viktig karaktär, exempelvis, muddringsföretag, dumpningsföretag och byggande av hamnar. HaV:s föreskrifter används som utgångspunkt vid miljöprövningar, om vilka utsläpp som kan tillåtas till en recipient.</p> <p>HaV har ansvar för tillsynsvägledning bland annat om vattenverksamhet, enskilda avlopp, fiske och vattenbruk, miljö kvalitetsnormer inom vårt ansvarsområde samt om dumpning av avfall.</p> <p>Vårt åtgärdsanslag för havs- och vattenmiljö inkluderar genomförande av HaV:s åtgärder i vattenförvaltningens åtgärdsprogram och i åtgärdsprogrammet för havsmiljön. Här finns åtgärder som rör belastningar av näringsämnen och skräp till havet.</p> <p>(HaV, NV, KEMI, länsstyrelserna, kommunerna och mark- och miljödomstolarna har ansvar enligt miljöbalken att förebygga och minska föroreningar i havet).</p>		
<p>14.2 Senast 2020 förvalta och skydda marina och kustnära ekosystem på ett hållbart sätt för att undvika betydande negativa konsekvenser, bland</p>	Ja	<p>HaV ansvarar för genomförandet och samordningen av arbetet med havsförvaltningsförordningen i Sverige. Arbetet syftar till att upprätthålla eller nå en god miljöstatus på regional nivå i havsmiljön. Vi meddelar bland annat föreskrifter som gäller havsmiljöförvaltning om god miljöstatus och miljö kvalitetsnormer med indikatorer för Nordsjön och Östersjön och tar fram åtgärdsprogram för havsmiljön. Vårt åtgärdsprogram för</p>	Ja	<p>HaV stödjer regeringskansliet i internationella förhandlingar och processer kring policyutveckling som rör marint områdesskydd och biologisk mångfald inom bl.a. de globala konventionerna CBD, Bonn och CITES. Vidare stödjer vi regeringskansliet i arbetet med ett FN-avtal avseende biologisk mångfald i havsområden bortom nationell jurisdiktion och arbete relaterat till</p>

<p>annat genom att stärka deras motståndskraft, samt vidta åtgärder för att återställa dem i syfte att uppnå friska och produktiva hav.</p>	<p>havsmiljön innehåller åtgärder angående skydd av marina områden samt ett flertal åtgärder för att på olika sätt skydda och förvalta marina ekosystem.</p> <p>HaV stödjer regeringskansliet i internationella förhandlingar och processer kring policyutveckling som rör marint områdesskydd och biologisk mångfald inom de regionala havsmiljökonventionerna (OSPAR, Helcom) HaV ansvarar och arbetar för genomförande av OSPAR:s rekommendationer för skydd av hotade arter och habitat, till exempel restaurering av strukturerade habitat som Zoosteraängar.</p> <p>HaV meddelar föreskrifter för genomförande av vattenförvaltningsförordningen, till exempel hur miljö kvalitetsnormer ska fastställas för skyddade områden för kustvatten.(Eventuellt tillkommer åtgärder för HaV vid fastställande av vattenförvaltningens åtgärdsprogram.)</p> <p>HaV:s åtgärdsanslag används för att främja, bevara och skydda havs- och vattenmiljöer samt för att genomföra miljöförbättrande åtgärder i hav och kust. Till exempel bevarande och skydd av marina och kustnära ekosystem samt genomförande av miljöförbättrande åtgärder som artskydd, åtgärdsprogram och förvaltningsplaner för hotade arter, restaurering, åtgärder mot främmande arter, marint skräp, ekologisk kompensation och restaurering i marin miljö samt biologisk återställning i kustvat-tenmiljön. Ytterligare åtgärdsarbete inkluderar fiskereglering för skydd av hotade arter och vi testar också ny kunskap genom att stödja pilotprojekt.</p> <p>(HaV, NV, länsstyrelserna och kustkommunerna har</p>	<p>polarområdena (Arktiska Rådet, CCAMLR). Vi samordnar också Sveriges deltagande i PAME, den arbetsgrupp i Arktiska rådet som jobbar med biologisk mångfald och hållbart nyttjande av Arktis marina tillgångar.</p> <p>Havsplanering är ett viktigt verktyg för att nå hållbart nyttjande och motståndskraftiga ekosystem i havet. HaV samarbetar bilateralt med bl.a. Sydafrika och Brasilien kring detta. Dialog har också inletts om samarbete kring hållbar havsförvaltning och blå hållbar ekonomi med USA och Kina.</p> <p>Inom ramen för EU:s externa fiskeripolitik stödjer HaV regeringskansliet kontinuerligt med underlag och deltagande i tekniska mötet och förhandlingar rörande EU:s fiskepartnerskapsavtal med utvecklingsländer.</p> <p>Inom ramen för Globala programmet arbetar HaV med insatser kring hållbara fiskepartnerskapsavtal för säkerställande av beståndens bärkraftighet. Andra insatser inom programmet inkluderar integrerad förvaltning från källa till hav samt bevarande av biologisk mångfald i områden utanför nationell jurisdiktion. Vi stödjer också UNEP i ett program kring värdering av ekosystemtjänster i kust och hav (TEEB4OC).</p>
---	--	---

		huvudansvaret för att förvalta och skydda marina och kustnära ekosystem.)		
<p>14.4 Senast 2020 införa en effektiv fångstreglering och stoppa överfiske, olagligt, orapporterat och oreglerat fiske liksom destruktiva fiskemetoder samt genomföra vetenskapligt baserade förvaltningsplaner i syfte att återställa fiskbestånden så snabbt som möjligt, åtminstone till de nivåer som kan producera maximalt hållbart uttag, fastställt utifrån deras biologiska egenskaper.</p>	Ja	<p>HaV samordnar arbetet med ett samlat svenskt genomförande av EU:s fiskeripolitik, och verkar även på andra sätt, inom det nationella handlingsutrymmet, för en hållbar förvaltning av fiskresurserna.</p> <p>HaV medverkar i EU-arbetet och i annat internationellt arbete och ger stöd till regeringen i förvaltnings- och kontrollfrågor inom ramen för den europeiska gemensamma fiskeripolitiken (GFPn).</p> <p>HaV beslutar om genomförande av EU-bestämmelser i nationella föreskrifter och meddelar föreskrifter för våra nationellt förvaltade arter i kust- och sötvattensområden. Vi utformar också andra nationella föreskrifter, för levande akvatiska organismer, inklusive genetiskt modifierade organismer och främmande arter, fiskodling, fiskefria områden och beslutar om fredning av områden.</p> <p>HaV har ansvar för fördelning av fiskemöjligheter och tillträde till fisket. Detta görs genom föreskrifter och handläggning av ärenden om fiskelicenser och särskilda tillstånd. Arbetet syftar till att styra uttag av fångst och effort för att hålla beslutade ramar.</p> <p>HaV har det övergripande ansvaret för svenskt genomförande av EU:s fiskerikontroll. Det inkluderar ansvar för att kontrollera den fisk som fångas, landas, transporteras och säljs i Sverige. För inlandsfisket och fritidsfisket i havet arbetar vi med fiskerikontroll främst</p>	Ja	<p>Inom ramen för det globala programmet är HaV engagerade i arbetet med regionala fiskeriförvaltningsorganisationer. Insatserna handlar bland annat om att stärka utvecklingskuststaters intressen i fördelning av fångstmängder, om fiskeuttag och i övrigt om att främja ett hållbart nyttjande av levande marina resurser och en ekosystembaserad fiskeriförvaltning.</p>

		<p>genom tillsynsvägledning.</p> <p>Utifrån EU:s, Havsmiljödirektivets och de regionala konventionerna HELCOM och OSPAR, arbetar HaV för ett stärkt fiske-miljö samarbete med syfte att arternas funktion i ekosystemet ska beaktas/integreras i bedömningar och förvaltningsplaner.</p> <p>(HaV ansvarar för reglering av fisket, i utsjöfisket genom att genomföra EU:s fiskeripolitik.)</p>		
<p>14.5 Senast 2020 skydda minst 10 procent av kust- och havsområdena, i överensstämmelse med nationell och internationell rätt och på grundval av bästa tillgängliga vetenskapliga rön.</p>	Ja	<p>HaV vägleder länsstyrelserna kring områdesskydd för kust- och havsområden. Vi utför också, på regeringens uppdrag, en fördjupad analys av det befintliga nätverket av formellt skyddade marina områden för svenskt marint områdesskydd. I regeringens uppdraget ingår att göra en bedömning av om det befintliga nätverket av formellt skyddade marina områden är ekologiskt representativt och sammanhängande samt funktionellt. Vi tar till exempel fram en handlingsplan för hur tio procent marint områdesskydd kan nås till 2020 inom ramen för ett ekologiskt representativt och sammanhängande nätverk. HaV:s åtgärdsarbete inkluderar bland annat hantering av EU:s skyddade områden (Natura 2000 och MPA).</p> <p>HaV:s åtgärdsprogram för havsmiljön innehåller åtgärder med syfte att stärka skyddet av marina områden.</p> <p>(HaV, NV och länsstyrelserna har huvudansvaret för formellt skydd av kust- och havsområden.)</p>	Ja	<p>HaV stödjer regeringskansliet i internationella förhandlingar och processer kring policyutveckling som rör marint områdesskydd inom CBD. Vi stödjer även regeringskansliet i arbetet med ett FN-avtal avseende biologisk mångfald i havsområden bortom nationell jurisdiktion och arbete relaterat till polarområdena (Arktiska Rådet, CCAMLR), där områdesskydd utgör en viktig komponent.</p> <p>Genom HaV:s Globala program förstärker HaV sina insatser med avseende på områdesbaserad förvaltning, inklusive områdesskydd. Detta sker bland annat inom ramen för CBD och BBNJ, ur ett utvecklingsperspektiv som inkluderar syftet att öka utsatta människors delaktighet i beslutsprocesser och samt att öka hänsynstagandet till effekter på utvecklingsländer.</p>
<p>14.b Säkerställa</p>	Ja	<p>HaV har ansvar för fördelning av fiskemöjligheter och</p>	Ja	<p>Inom ramen för det globala programmet är HaV</p>

<p>tillträde för småskaliga icke-industriella fiskare till marina resurser och marknader.</p>		<p>tillträde till fisket. Detta görs genom föreskrifter och handläggning av ärenden om fiskelicenser och särskilda tillstånd. Arbetet syftar till att styra uttag av fångst och effort för att hålla beslutade ramar. I huvudsak sker det genom licensiering samt kvot- och effortförvaltning på nationell nivå och fartygsnivå.</p> <p>(HaV ansvarar för reglering av fisket, i utsjöfisket genom att genomföra EU:s fiskeripolitik.)</p>		<p>engagerade i arbetet med regionala fiskeriförvaltningsorganisationer. Insatserna handlar bland annat om att stärka utvecklingskuststaters intressen avseende fördelning av fångstmängder, om fiskeuttag och i övrigt om att främja ett hållbart nyttjande av levande marina resurser och en ekosystembaserad fiskeriförvaltning.</p>
<p>14.c Stärka bevarandet och hållbart nyttjande av haven och havsresurserna genom att genomföra internationell rätt, såsom den kommer till uttryck i Förenta nationernas havsrättskonvention (UNCLOS), som utgör den rättsliga ramen för bevarande och hållbart nyttjande av hav och havsresurser, vilket erinras om i punkt 158 i slutdokumentet The Future We Want</p>	<p>Nej</p>		<p>Ja</p>	<p>HaV deltar i BBNJ^[2]-processen, det vill säga de pågående FN-förhandlingar om nyttjande och restriktioner och former för skydd av biologisk mångfald utanför nationell jurisdiktion.</p> <p>HaV stöder regeringskansliet i arbetet kring EU:s fiskepartnerskapsavtal samt i arbetet inom regionala fiskeriorganisationer.</p> <p>HaV deltar också i arbetet kring skydd av biologisk mångfald i ett föränderligt klimat inom Arktiska Rådet.</p> <p>HaV:s medverkan i förhandlingar inom OSPAR om skydd av biologisk mångfald i områden utanför nationell jurisdiktion vilar på UNCLOS.</p>

^[2] Informal Working Group to study issues relating to the conservation and sustainable use of marine biological diversity beyond areas of national jurisdiction

från Förenta nationernas konferens om hållbar utveckling (Rio+20).				
15. Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald	Ja	<p>HaV meddelar föreskrifter för genomförande av vattenförvaltningsförordningen, till exempel hur MKN för ekologisk och kemisk status skall fastställas för ytvatten, inklusive skyddade områden. Vi deltar även i det EU-gemensamma CIS-arbetet för vattendirektivet, där en vägledning för ”Natural Water retention measures” nu tas fram.</p> <p>HaV samordnar arbetet med ett samlat, svenskt genomförande av EU:s fiskeripolitik, och verkar även på andra sätt för en hållbar förvaltning av fiskresurserna. En övergripande målsättning är att genomföra en ekosystembaserad fiskförvaltning.</p> <p>HaV ansvarar för genomförandet och samordningen av arbetet med havsförvaltningsförordningen i Sverige för att uppfylla EU:s havsmiljödirektiv. Syftet är att upprätthålla eller nå en god miljöstatus på regional nivå i havsmiljön. Vi tar fram föreskrifter, bedömningar, åtgärdsprogram, miljöövervakning, rapporterar arbetet till EU och genomför åtgärder för att främja havsmiljön.</p>	Ja	<p>HaV medverkar i processen för CBD^[1] med Aichimålen för biologisk mångfald. Vi deltar även i BBNJ^[2]-processen och i ett samarbete för Arktis som kan bidra till främjad biologisk mångfald.</p> <p>Havs- och vattenmyndigheten är ansvarig myndighet för Sveriges deltagande i OSPAR⁵. HaV:s arbete medverkar till regional samordning. Det handlar bland annat om främmande arter, bevarande av biologisk mångfald och ekosystemtjänster samt inrättande av områdesskydd. Ett fokusområde för HaV i detta arbete är biologisk mångfald. Påverkan sker främst genom rekommendationer och överenskommelser, men även genom beslut som implementeras i svensk lag.</p> <p>HaV deltar i flera arbetsgrupper inom HELCOM⁶. Insatserna inkluderar regionala strategier och aktionsprogram samt beslut i form av policys och avsiktsförklaringar om skydd och bevarande av den</p>

^[1] Konventionen om biologisk mångfald

^[2] Informal Working Group to study issues relating to the conservation and sustainable use of marine biological diversity beyond areas of national jurisdiction

⁵ Konventionen för skydd av den marina miljön i Nordostatlanten

⁶ Konvention om skydd av Östersjöområdets marina miljö

		<p>HaV driver det svenska arbetet med havsplanering, som utgör ett verktyg för havens långsiktiga förvaltning och utveckling i syfte att bidra till en långsiktigt hållbar utveckling, inklusive bevarande av biologisk mångfald och ekosystemtjänster.</p> <p>HaV:s åtgärdsanslag för havs- och vattenmiljö bidrar till att främja, bevara och skydda våra havsmiljöer. Många av insatserna rör artskydd, åtgärdsprogram och förvaltningsplaner för hotade arter, skyddade områden, fiskereglering för skydd av hotade arter, restaurering, åtgärder mot främmande arter, ekologisk kompensation och restaurering i marin miljö eller biologisk återställning i sjöar och vattendrag samt kustvattemiljön.</p> <p>(HaV, NV, länsstyrelserna och kommunerna har huvudansvar för att hejda förlust av biologisk mångfald. Sektorsmyndigheterna har ett ansvar för hållbart nyttjande av ekosystemen inom ramen för sina ansvarsområden.)</p>		<p>biologiska mångfalden i havet.</p> <p>HaV bidrar inom ramen för Politiken för Global Utveckling, till exempel genom mer fördjupat samarbete med finansiering genom SIDA. Insatserna medverkar till att integrera ekosystemens och den biologiska mångfaldens värden i planerings- och utvecklingsprocesser kopplat till strategier för fattigdomsminskning. Genom arbete för ekosystembaserat brukande och rättvis fördelning av resurser och nyttor från akvatiska miljöer, bidrar arbetet även till agendans målsättningar om livsmedelsförsörjning och fattigdomsbekämpning.</p>
<p>15.1 Till 2020 bevara, återställa och hållbart använda ekosystem på land och i sötvatten och deras ekosystemtjänster, särskilt skogar, våtmarker, berg och torra områden, i</p>	Ja	<p>HaV meddelar föreskrifter för genomförande av vattenförvaltningsförordningen, till exempel hur MKN för ekologisk och kemisk status skall fastställas för ytvatten, inklusive skyddade områden. Vi deltar också i det EU-gemensamma CIS-arbetet för vattendirektivet, där en vägledning för "Natural Water retention measures" nu tas fram.</p> <p>HaV:s arbete i enlighet med vattenförvaltningsförordningen för att uppfylla EU:s ramdirektiv för vatten</p>	Ja	<p>RAMSAR och UNECE är relevanta konventioner för skydd och återställning av vattenrelaterade ekosystem. HaV deltar här i arbetsgrupper och förhandlingar.</p> <p>HaV arbetar med frågan om ekologiskt hållbar vattenkraft och effekter på ekosystemen såväl inom ramen för Globala programmet som inom våra bilaterala samarbeten, särskilt Brasilien, genom dialog och deltagande vid möten och förhandlingar.</p>

<p>enlighet med de skyldigheter som anges i internationella överenskommelser.</p>		<p>främjar bland annat ekologisk status i vatten genom att skapa en långsiktigt hållbar förvaltning av våra vattenresurser. Vi samordnar, vägleder, tar fram föreskrifter och rapporterar Sveriges arbete till EU.</p> <p>HaV:s åtgärdsanslag används för att främja, bevara och skydda havs- och vattenmiljöer och för att genomföra miljöförbättrande åtgärder bland annat i sjöar och vattendrag. Till exempel artskydd, åtgärdsprogram och förvaltningsplaner för hotade arter, skyddade områden, fiskereglering för skydd av hotade arter, restaurering, åtgärder mot främmande arter, bevarande och skydd av vattenmiljöer samt biologisk återställning i sjöar och vattendrag. Vi testar också ny kunskap genom att stödja pilotprojekt och vi arbetar med en strategi för miljöåtgärder inom vattenkraften. Åtgärdsarbetet omfattar även förvaltning av fisk och skaldjur i allmänt vatten i de fem stora sjöarna och i vattendrag upp till första definitiva vandringshindret.</p> <p>(HaV, NV och länsstyrelserna har huvudansvar för att bevara och återställa ekosystemen. Sektorsmyndigheterna har ett ansvar för hållbart nyttjande av ekosystemen inom ramen för sina ansvarsområden.)</p>		<p>Inom CEWP (China Europe Water Plattform), vilket HaV har ett regeringsuppdrag att samordna svenska insatser för, finns s.k. co-lead programs kring vattenkraft. Inom samma plattform har Sverige tagit lead för det program som rör livsmedel-energi-vatten-nexus.</p>
<p>15.5 Vidta omedelbara och betydande åtgärder för att minska förstörelsen av naturliga livsmiljöer, hejda förlusten av</p>	<p>Ja</p>	<p>HaV:s åtgärdsanslag bidrar till att främja, bevara och skydda havs- och vattenmiljöer och det används för att genomföra miljöförbättrande åtgärder i hav, sjöar och vattendrag. Vårt åtgärdsarbete handlar i hög grad om insatser som artskydd, åtgärdsprogram och förvaltningsplaner för hotade arter, skyddade områden, fiskereglering för skydd av hotade arter, restaurering,</p>	<p>Ja</p>	<p>HaV stödjer regeringskansliet i internationella förhandlingar och processer kring policyutveckling som rör skydd av biologisk mångfald inom bland annat de globala konventionerna CBD, Bonn och CITES.</p>

<p>biologisk mångfald och senast 2020 skydda och förebygga utrotning av hotade arter.</p>		<p>åtgärder mot främmande arter, ekologisk kompensation och restaurering i marin miljö samt biologisk återställning i sjöar och vattendrag samt kustvattenmiljön.</p> <p>HaV företräder staten när det gäller allmänna intressen och miljöintressen. Det gäller alla frågor som påverkar vattenmiljön negativt.</p> <p>(HaV, NV och länsstyrelserna har huvudansvar för att åtgärder genomförs för främjad biologisk mångfald.)</p>		
<p>15.8 Senast 2020 införa åtgärder för att förhindra införelsen av invasiva främmande arter och avsevärt minska deras påverkan på land- och vattensystem samt kontrollera eller utrota prioriterade arter.</p>	<p>Ja</p>	<p>HaV ansvarar för genomförandet och samordningen av arbetet med havsförvaltningsförordningen i Sverige, med syfte att upprätthålla eller nå en god miljöstatus på regional nivå i havsmiljön. Vi tar bland annat fram åtgärdsprogram. Vårt beslutade åtgärdsprogram för havsmiljön innehåller specifika åtgärder om främmande arter.</p> <p>HaV är ansvarig myndighet för Sveriges deltagande i OSPAR⁷. Vårt arbete medverkar till regional samordning och handlar bland annat om främmande arter. Påverkan sker främst genom rekommendationer, överenskommelser, men även beslut som implementeras i svensk lag.</p> <p>HaV deltar i flera arbetsgrupper inom HELCOM⁸. Insatserna inkluderar regionala strategier och aktions-</p>	<p>Ja</p>	<p>HaV stödjer regeringskansliet i internationella förhandlingar och processer kring policyutveckling inom Barlastkonventionen.</p> <p>Inom ramen för PAME pågår också arbete kring invasiva och främmande arter.</p>

⁷ Konventionen för skydd av den marina miljön i Nordostatlanten

⁸ Konvention om skydd av Östersjöområdets marina miljö

		<p>program (BSAP) samt beslut i form av policys och avsiktsförklaringar. Arbetet handlar bland annat om skydd och bevarande av den biologiska mångfalden i havet.</p> <p>HaV:s åtgärdsanslag inkluderar åtgärder mot invasiva, främmande arter.</p> <p>HaV har varit tekniskt stöd till Transportstyrelsen om planering och förutsättningar för genomförande av undantag enligt konventionen om ballastvatten.</p> <p>(HaV, NV och länsstyrelserna har huvudansvar för insatser mot invasiva, främmande arter.)</p>		
<p>15.9 Senast 2020 integrera ekosystemens och den biologiska mångfaldens värden i nationella och lokala planerings- och utvecklingsprocesser, strategier för fattigdomsminskning samt räkenskaper.</p>	Ja	<p>HaV samordnar arbetet med ett samlat svenskt genomförande av EU:s fiskeripolitik, och verkar även på andra sätt för en hållbar förvaltning av fiskresurserna. En övergripande målsättning i arbetet är att genomföra en ekosystembaserad fiskförvaltning. Vi genomför även regeringsuppdrag om kunskapsunderlag med syfte att stärka en ekosystembaserad fiskförvaltning.</p> <p>HaV driver det svenska arbetet med havsplanering, där olika intressen analyseras och vägs mot varandra så att det framgår vilket av dem som ska prioriteras. Planeringen utgör ett verktyg för havens långsiktiga förvaltning och utveckling i syfte att bidra till en långsiktigt hållbar utveckling.</p> <p>HaV:s arbete med områdesskydd och stöd till Naturvårdsverkets koordinering och Länsstyrelsernas framtagande av handlingsplaner för grön infrastruktur i</p>	Ja	HaV stödjer UNEP i ett program kring värdering av ekosystemtjänster i kust och hav (TEEB4OC).

		<p>akvatiska miljöer bidrar till att integrera ekosystem och biologisk mångfaldens värden i nationella och lokala planerings- och utvecklingsprocesser.</p> <p>HaV bedriver utredning och analyser samt främjar forskning om miljö, fisk och andra akvatiska organismer, fiske, havsplanering, samhällsekonomi och andra aspekter på vatten-, havs- och fiskförvaltning. Bland annat bereder och samordnar vi arbete kring forskningsbehov, medverkar till forskningsutlysningar om ekosystemtjänster, beställer bedömningar och metodutvecklingar som rör ekosystemtjänster i akvatiska miljöer, deltar i regeringsuppdrag om integration av ekosystemtjänster i beslutsprocesser, beställer underlag från SLU, SMHI, HMI med flera och genomför projekt för integration av ekosystemtjänster i strandskyddsprocessen. (NV har regeringsuppdrag inom området och HaV med flera myndigheter deltar i arbetet.)</p>		
<p>15.a Mobilisera och väsentligt öka de finansiella resurserna från alla källor för att bevara och hållbart nyttja den biologiska mångfalden och ekosystemen.</p>	Ja	<p>HaV:s åtgärdsanslag bidrar till att främja, bevara och skydda havs- och vattenmiljöer och det används för att genomföra miljöförbättrande åtgärder i hav, sjöar och vattendrag. Åtgärdsarbetet handlar i hög grad om insatser som artskydd, åtgärdsprogram och förvaltningsplaner för hotade arter, fiskereglering för skydd av hotade arter, restaurering, åtgärder mot främmande arter, ekologisk kompensation och restaurering i marin miljö samt biologisk återställning i sjöar och vattendrag och kustvattenmiljön.</p>	Nej	